

Fordringstypesanering

Forretningsonboarding af kommuner



Daginstitution

Opdateret: 26.03.2021



INDHOLD

1	INTRODUKTION	3
2	OVERBLIK OVER FORRETNINGSOMRÅDET ”DAGINSTITUTION”	4
3	RESULTATET AF FORDRINGSTYPESANERINGS	5
4	VÆSENTLIGE BESLUTNINGER OG AFKLARINGER PÅ FORRETNINGSOMRÅDET ”DAGINSTITUTION”	8
4.1	Fordringer omfattet af bortfaldsregler.....	8
4.2	Samlet opkrævning for flere børn og oversendelse til inddrivelse	9
4.3	Særligt vedrørende fordringstypen KFTBBSF (fordringer, der opkræves i medfør af dagtilbudslovens § 93, stk. 4).....	9
4.4	Særligt vedrørende fordringstypen KFTØFIN.....	11
4.5	Udfyldelse af ’periode start’ og ’periode slut’ for ”punkt-i-tid”-fordringer	12
4.6	Fastsættelse af stiftelsesdato for tilbagebetalingskrav for løbende ydelser	12
4.7	Fastsættelse af forfaldsdato ved tilbagebetalingskrav, der er omfattet af bortfaldsregler	13
4.8	“Genberegningskrav, økonomisk fripladstilskud” (KFGEDAI).....	13
4.9	Fordringstype til fordringer som følge af omberegning af tilskud (KFOMDAG).....	15
4.10	Fordringstype til gebyrer med modregningsret i børne- og familieydelsen.	16
4.11	Fordringstype til renter REOPDAG (overført til andet forretningsområde).....	17
4.12	Skyldner skal angives med CPR-nummer.....	17
4.13	Bortfaldsregler for fordringer fra før 1. juni 2018 for udvalgte fordringstyper	17

1 Introduktion

Dette dokument indeholder en oversigt over resultatet af fordringstypesaneringen på det kommunale forretningsområde ”**Daginstitution**”. Formålet er at give et overblik over hvilke fordringstyper, der er oprettet i den nye inddrivelsesløsning (PSRM) til brug for oversendelse af fordringer til inddrivelse hos Gældsstyrelsen, når den enkelte kommune er tilsluttet PSRM.

Dokumentet beskriver desuden sammenhængen mellem de fordringstyper, der anvendes i DMI (DMI-fordringstyper) og de nyoprettede PSRM-fordringstyper samt de væsentligste beslutninger og afklaringer, som fordringstypesaneringen er baseret på.

Forudsætninger for anvendelse af fordringstyper i PSRM

De nye PSRM-fordringstyper kan kun anvendes ved oversendelse af fordringer til PSRM. De kan først anvendes, når den enkelte kommune er blevet teknisk tilsluttet PSRM via eget debtorsystem og det individuelle forretningsområde er teknisk tilsluttet. PSRM-fordringstyperne erstatter DMI-fordringstyperne i takt med, at den enkelte kommune tilsluttes PSRM og trinvist bliver klar til at sende fordringer til inddrivelse i de nye PSRM-fordringstyper.

2 Overblik over forretningsområdet ”Daginstitution”

Fordringstyper under forretningsområdet ”Daginstitution”

Tabellen nedenfor indeholder en oversigt over de fordringstyper, der er blevet anvendt ved oversendelse af fordringer til inddrivelse i DMI, og de fordringstyper, der er blevet oprettet til brug for oversendelse af fordringer til inddrivelse i PSRM.

DMI-Fordringstyper	PSRM-fordringstyper
<ul style="list-style-type: none"> • ”Daginstitution” (KFDAGIN) • ”Efterregulering i henhold til dagtilbudsloven” (DFEFDAG) • ”Skolefritidsordning (SFO)” (KFSKOLF) • ”For meget tilskud til privat børnepasning” (KFFMTPB) • ”Daginstitution inkl. renter og gebyrer” (KFDAGIR)¹ • ”Efterregulering i henhold til dagtilbudsloven inkl. renter og gebyrer” (DFEFDIR)¹ • ”Skolefritidsordning (SFO) inkl. renter og/eller gebyr” (KFSKOIR)¹ • ”Gebyr, daginstitution” (GEDAGIN) 	<ul style="list-style-type: none"> • ”Tilbagebetaling af tilskud, dagtilbud, børn før skolestart (KFTILDA)” • ”Daginstitution, betaling” (KFDAINS) • ”Skolefritidsordning” (KFSKFRI) • ”Tilbagebetaling, Øko. fripladstilskud, indtægtsregulering” (KFTØFIN) • ”Klub og anden fritid efter ungdomsskoleloven” (KLFRUNG) • ”Genberegningskrav, økonomisk fripladstilskud” (KFGEDAI) • ”Tilbagebetaling af tilskud, dagtilbud, børn i skolealder mv” (KFTBBSF) • ”Omberegningskrav, økonomisk fripladstilskud” (KFOMDAG) • ”Gebyr, Daginstitution” (GEDAINS)

¹Fordringstypen kan ikke længere anvendes ved oversendelse af fordringer til inddrivelse i DMI, da hovedfordringer ikke må indeholde renter og/eller gebyrer ved oversendelsen. Fordringer, der tidligere er blevet oversendt i fordringstypen, vil blive håndteret i forbindelse med oprydning og konvertering af fordringerne i DMI.

Det retlige grundlag for forretningsområdet

Fordringstyperne er omfattet og reguleret af følgende lovgivning

- Lovbekendtgørelse nr. 1238 af 9. november 2015 om forældelse af fordringer ("forældelsesloven").
- Lovbekendtgørelse nr. 29 af 12. januar 2015 om inddrivelse af gæld til det offentlige ("gældsinddrivelsesloven").
- Bekendtgørelse nr. 188 af 9. marts 2020 om inddrivelse af gæld til det offentlige ("gældsinddrivelsesbekendtgørelsen").
- Lovbekendtgørelse nr. 1326 af 9. september 2020 om dag-, fritids- og klubtilbud m.v. til børn og unge ("dagtilbudsloven").
- Lovbekendtgørelse nr. 609 af 3. juni 2016 om en børne- og ungeydelse.
- Bekendtgørelse nr. 978 af 11. august 2017 om kommunalbestyrelsens opkrævning af tilbagebetalingskrav efter dagtilbudslovens § 93, stk. 3 ("tilbagebetalingsbekendtgørelsen").
- Forslag til lov nr. 226 af 25. april 2018 om ændring af lov om inddrivelse af gæld til det offentlige og forskellige andre love og om ophævelse af lov om forsøg med eftergivelse af gæld til det offentlige for socialt udsatte grupper.
- "Når borgeren skal betale penge tilbage" (Nyt fra Ankestyrelsen 2, 2018).
- Forslag til Lov om inddrivelse af gæld til det offentlige og forskellige andre love og om ophævelse af lov om forsøg med eftergivelse af gæld til det offentlige for socialt udsatte grupper (LSF nr. 226 2017/1).
- Lovbekendtgørelse nr. 1396 af 28. september 2020 om folkeskolen ("folkeskoleloven")
- Lovforslag nr. 62 af 13. november 2014 om ændring af dagtilbudsloven, lov om individuel boligstøtte, lov om social pension og lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v.
- Bekendtgørelse nr. 1542 af 19. december 2019 om dagtilbud ("dagtilbudsbekendtgørelsen").
- Bekendtgørelse nr. 1926 af 9. december 2020 om fritids- og klubtilbud m.v. til børn og unge ("fritids- og klubbekendtgørelsen").
- Lovbekendtgørelse nr. 608 af 28. maj 2019 om ungdomsskoler ("ungdomsskoleloven").
- Forslag til lov nr. 116 af 11. januar 1990 om ungdomsskoler, produktionsskoler og daghøjskoler ("forarbejder til ungdomsskoleloven"),
- Lovbekendtgørelse nr. 56 af 23. januar 2018 om gebyrer og morarenter vedrørende visse ydelser, der opkræves af regioner og kommuner ("gebyrloven").
- Lovforslag nr. 165 af 28. februar 2007 til lov om forældelse af fordringer.

3 Resultatet af fordringstypesaneringen

På baggrund af gennemgang af lovgivningen og kommunernes praksis, er der blevet oprettet nye fordringstyper til brug for oversendelse af fordringer til inddrivelse i PSRM. Oprettelsen af PSRM-fordringstyperne er foretaget ud fra behovet for at kunne kontrollere fordringernes retskraft, herunder fastlæggelse af korrekt stamdatapraksis ensartet for hver enkelt fordringstype samt at sikre overholdelse af datakravene i "Guide til ny inddrivelsesløsning (PSRM)".

Sammenhængen mellem DMI-fordringstyperne og de nye PSRM-fordringstyper fremgår af tabellen nedenfor.

DMI-Fordringstype	Ændring	PSRM-fordringstype(r)
"Daginstitution" (KFDAGIN)	Fordringstypen erstattes af 1 nye fordringstype.	"Daginstitution, betaling" (KFDAINS)
"Efterregulering i henhold til dagtilbudsloven" (DFEFDAG)	Fordringstypen erstattes af 5 nye fordringstyper.	"Genberegningskrav, økonomisk fripladstilskud" (KFGEDAI)

DMI-Fordringstype	Ændring	PSRM-fordringstype(r)
		"Omberegningskrav, økonomisk fripladstilskud" (KFOMDAG) "Tilbagebetaling af tilskud efter dagtilbudslovens § 93" (KFTILDA) "Tilbagebetaling, Øko. fripladstilskud, indtægtsregulering" (KFTØFIN) "Tilbagebetaling af tilskud, dagtilbud, børn i skolealder mv" (KFTBBSF)
"Skolefritidsordning (SFO)" (KFSKOLF)	Fordringstypen erstattes af 2 nye fordringstyper.	"Skolefritidsordning" (KFSKFRI) "Klub og anden fritid efter ungdomsskoleloven" (KLFRUNG)
"For meget tilskud til privat børnepasning" (KFFMTPB)	Fordringstypen erstattes af 1 ny fordringstype.	"Tilbagebetaling af tilskud, dagtilbud, børn før skolestart" (KFTILDA)
"Gebyr, daginstitution" (GEDAGIN)	Fordringstypen erstattes af 1 ny fordringstype.	"Gebyr, Daginstitution" (GEDAINS)
"Daginstitution inkl. renter og gebyrer" (KFDAGIR) ¹	Fordringstypen udgår og erstattes <u>ikke</u> af en ny PSRM-fordringstype, da den indeholder renter og/eller gebyrer, hvilket ikke er tilladt. I stedet skal renter og gebyrer oversendes som selvstændige relaterede fordringer relateret til den relevante hovedfordring.	<i>Oprettes ikke i PSRM</i>
"Efterregulering i henhold til dagtilbudsloven inkl. renter og gebyrer" (DFEFDIR) ¹	Fordringstypen udgår og erstattes <u>ikke</u> af en ny PSRM-fordringstype, da den indeholder renter og/eller gebyrer, hvilket ikke er tilladt. I stedet skal renter og gebyrer oversendes som selvstændige relaterede fordringer relateret til den relevante hovedfordring.	<i>Oprettes ikke i PSRM</i>
"Skolefritidsordning (SFO) inkl. renter og/eller gebyr" (KFSKOIR) ¹	Fordringstypen udgår og erstattes <u>ikke</u> af en ny PSRM-fordringstype, da den indeholder renter og/eller gebyrer, hvilket ikke er tilladt. I stedet skal renter og gebyrer oversendes som selvstændige relaterede fordringer relateret til den relevante hovedfordring.	<i>Oprettes ikke i PSRM</i>

Resultatet af fordringstypesaneringen er, at alle 8 nuværende DMI-fordringstyper udgår. Heraf bliver de 5 første erstattet af nye PSRM-fordringstyper, mens de resterende 3 udgår helt, fordi fordringstypen indeholder renter og gebyrer (KFDAGIR, DFEFDIR og KFSKOIR), som ikke må indeholdes i hovedfordringer, men skal oversendes som selvstændige underfordringer.

Der er oprettet en særskilt fordringstype "Gebyr, Daginstitution (GEDAINS)", som er omfattet af modregningsadgangen i lovbekendtgørelse nr. 609 af 3. juni 2016 om en børne- og ungeydelse § 11, stk. 2, jf. afsnit 4.11.

Derudover vil der tillige blive oprettet en særskilt fordringstype til rentekrav "Rente, Opkrævning Daginstitution" (REOPDAG), som tillige er omfattet af modregningsadgangen i børne- og ungeydelsen, jf. nærmere afsnit 4.10.

De oprettede fordringstyper til renter og gebyrer er uddybet i særskilte afsnit nedenfor, idet det bemærkes, at rentefordringstypen er overført til forretningsområdet omfattende de kommunale rente- og gebyrfordringer.

Ændringerne er illustreret i figuren nedenfor:

DMI-fordringstyper	KFDAGIN	GEDAGIN	DFEFDAG	KFFMTPB	KFSKOLF	KFDAGIR	DFEFDIR	KFSKOIR
PSRM-Fordringstyper	KFDAINS	GEDAINS	KFTILDA		KFSKFRI	Udgår		
			KFTØFIN		KLFRUNG			
			KFTBBSF					
			KFGEDAI					
			KFOMDAG					

4 Væsentlige beslutninger og afklaringer på forretningsområdet ”Daginstitution”

Der er i forbindelse med fordringstypesaneringen blevet foretaget en række afklaringer og truffet beslutninger, som har haft betydning for forretningsområdet, herunder oprettelsen af nye PSRM-fordringstyper samt deres stamdatakrav og filterregler. Disse afklaringer og beslutninger gennemgås nedenfor.

4.1 Fordringer omfattet af bortfaldsregler

Fordringer omfattet af fordringstyperne ”Tilbagebetaling af tilskud, dagtilbud, børn før skolestart (KFTILDA)”, ”Tilbagebetaling, øko. fripladstilskud, indtægtsregulering” (KFTØFIN) og ”Tilbagebetaling af tilskud, dagtilbud, børn i skolealder mv” (KFTBBSF) er underlagt bestemmelser om fordringernes bortfald (bortfaldsreglerne). Bortfaldsreglerne finder anvendelse under opkrævning og gælder for fordringer, der opkræves efter dagtilbudslovens § 93, stk. 3 og 4.

Særligt vedrørende fordringer der opkræves i medfør af dagtilbudslovens § 93, stk. 4 bemærkes, at Børne- og Undervisningsministeriet ved e-mail af 25. september 2020 anført følgende:

”Retsstillingen er således, at reglerne i dagtilbudslovens § 93, stk. 2, finder anvendelse på tilbagebetalingskrav efter § 93, stk. 4, uanset at bemyndigelsen i § 93, stk. 4, ikke er udnyttet.”

Børne- og Undervisningsministeriet har således fastslået, at uanset bemyndigelsen i dagtilbudslovens § 93, stk. 4 ikke er udnyttet, finder bortfaldsreglerne anvendelse på fordringerne. Der henvises i øvrigt til bemærkningerne under afsnit 4.2. vedrørende fordringer, der opkræves i medfør af dagtilbudslovens § 93, stk. 4.

Opsætning af filterregler for fordringer omfattet af bortfaldsregler

Det er Fordringshavers pligt at sikre, at et krav **ikke** er bortfaldet, før det oversendes til inddrivelse.

For de fordringstyper, der er omfattet af bortfaldsregler, gør det sig gældende, at bortfaldsreglerne **ikke** finder anvendelse, efter at fordringen er modtaget til inddrivelse hos Gældsstyrelsen. Når fordringen er modtaget til inddrivelse, finder forældelsesreglerne i forældelsesloven anvendelse. Tilbagesendes fordringen til kommunen, finder bortfaldsreglerne igen anvendelse. Bortfaldsreglerne er i øvrigt nærmere beskrevet i fordringstypebilagene for de fordringstyper, der er omfattet heraf.

Som konsekvens af ovenstående håndteres bortfaldsreglerne i indgangsfileret som følger:

- Fordringshaver skal **ikke** angive en forældelsesdato i forbindelse med fordringens oversendelse til inddrivelse hos Gældsstyrelsen.
- **Fordringshaver skal i stedet angive den objektive bortfaldsdato.** Stamdatafeltet ’forældelsesdato’ er blevet tilpasset, og hedder nu ”Forældelses- eller bortfaldsdato”, så det for fordringer omfattet af bortfaldsreglerne kan indeholde bortfaldsdatoen i stedet for en forældelsesdato.
- Filteret er opsat således, at hvis bortfaldsdatoen er overskredet ved modtagelse af fordringen til inddrivelse, vil fordringen blive sendt til manuel godkendelse i høringsportalen, den vil **ikke** blive afvist. Derved sikres det, at de fordringer, der måtte være retskraftige og inddrivelsesparate, selv om bortfaldsfristen er overskredet, ikke afvises. Fx hvis skyldner har misligholdt en betalingsordning trods betalingsevne.

- Da bortfaldsdatoen indsættes i samme felt som normalt anvendes til udfyldelse af forældelsesdatoen, vil fejlmeddelelsen i tilfælde af afvisning eller høring dog fortsat indeholde ordet "forældelsesdato" og **ikke** "bortfaldsdato".

4.2 Samlet opkrævning for flere børn og oversendelse til inddrivelse

Kommunerne har meddelt, at de typisk sender én samlet opkrævning i de tilfælde, hvor en skyldner har flere børn i samme type institution, fx to børn i enten daginstitution eller SFO. Kommunerne tilrettelægger selv deres opkrævningspraksis, og der er således ikke noget til hinder for, at kommunerne samler betalingen for flere børn på én faktura til samme skyldner under opkrævningen. Hverken UFST eller Gældsstyrelsen kan forholde sig til kommunernes daglige tilrettelæggelse af deres opkrævningspraksis.

Gældsstyrelsens har dog besluttet, at der skal ske en opsplitning ved fordringernes oversendelse til inddrivelse, således at Fordringshaver skal oversende fordringer enkeltvis for det enkelte barn, uanset at Fordringshaver har opkrævet betaling for flere børn på samme opkrævning. Dette medfører, at fordringerne ikke må oversendes som en puljet fordring, uanset at de har været omfattet og opkrævet på samme faktura.

Materialet er således udarbejdet på baggrund af Gældsstyrelsens vurdering, da Gældsstyrelsen har ansvaret for inddrivelsen, og det således er dem, der afgør, om det er muligt at sikre lovmedholdelig inddrivelse, såfremt kommunerne ikke splitter en samlet opkrævning op i flere fordringer.

Gældsstyrelsen har lagt vægt på, at hver fordring for hvert barn ud fra almindelige obligationsretlige principper er at betragte som en selvstændig fordring, og at der skal sikres korrekt dækning af fordringerne ved delvis betaling, samt at fordringer eventuelt kan tilbagekaldes/tilbagesendes enkeltvis fra inddrivelse. Derudover at indgangsfilteret for de pågældende fordringstyper er opsat således, at hovedstolen kan rumme en opkrævning i henhold til de af kommunerne oplyste takster, der maksimalt dækker over 1-2 måneder, idet der tages højdes for ind- og udmeldelsesperioder. Den nuværende opsætning af hovedstolen er ikke opsat til at kunne rumme flere misligholdte betalinger og medvirker til kontrol af, at flere fordringer ikke sammenlægges.

4.3 Særligt vedrørende fordringstypen KFTBBSF (fordringer, der opkræves i medfør af dagtilbudslovens § 93, stk. 4)

Fordringstypen omfatter krav på tilbagebetaling af tilskud ydet efter dagtilbudsloven. Tilskuddet skal tilbagebetales i medfør af dagtilbudslovens § 93, stk. 1. Fordringstypen omfatter alene tilbagebetalingskrav af fordringer, der opkræves i henhold til dagtilbudslovens § 93, stk. 4. Fordringstypen omfatter kommunens opkrævning af tilbagebetalingskrav for børn i skolealderen samt større børn og unge i fritidshjem og klubtilbud m.v.

Af dagtilbudslovens § 93, stk. 1 fremgår:

"Tilskud, som kommunalbestyrelsen har ydet efter denne lov, skal tilbagebetales, jf. dog § 93 a, når modtageren mod bedre vidende har

- 1) *undladt at give oplysninger som krævet i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område eller*
- 2) *modtaget tilskud efter denne lov uden at være berettiget til det."*

Af dagtilbudslovens § 93, stk. 4 fremgår:

”Børne- og undervisningsministeren fastsætter efter forhandling med skatteministeren nærmere regler om kommunens opkrævning af tilbagebetalingsbeløbet for børn i skolealderen samt større børn og unge i fritidshjem og klubtilbud m.v. Det kan herunder fastsættes, at en betalingsaftale bortfalder, hvis skyldneren trods påkrav udebliver med ydelser.”

Bemyndigelsen i § 93, stk. 4 ses **ikke** udnyttet.

Som følge af den manglende udnyttelse af bemyndigelsen i dagtilbudslovens § 93, stk. 4, har det ikke med sikkerhed kunne fastslås hvilke regler, der gælder for opkrævning af fordringer, der opkræves i medfør af dagtilbudslovens § 93, stk. 4, herunder i hvilket omfang kommunerne har pligt til at fastsætte en afdragsordning overfor skyldner, hvis en skyldner har en betalingsevne.

Som bekendt er bemyndigelsen i dagtilbudslovens § 93, stk. 3 er udnyttet ved bekendtgørelse nr. 978 af 11. august 2017 om kommunalbestyrelsens opkrævning af tilbagebetalingskrav efter dagtilbudslovens § 93, stk. 3. Tilbagebetalingsbekendtgørelsen regulerer blandt andet kommunernes pligt til at fastsætte en afdragsordning under opkrævning, såfremt skyldner har en betalingsevne.

Da tilbagebetalingsbekendtgørelsen ikke finder anvendelse for fordringer, der opkræves i medfør af dagtilbudslovens § 93, stk. 4, og da bemyndigelsen i dagtilbudslovens § 93, stk. 4 som nævnt ikke er udnyttet, er det nødvendigt at få afklaret, hvorvidt det ved indførelsen af bemyndigelsesbestemmelserne i henholdsvis stk. 3 og stk. 4 var hensigten, at børn i dagtilbud indtil skolestart og børn i skolealderen samt større børn og unge i fritidshjem og klubtilbud m.v. behandles forskelligt.

UFST har siden maj måned 2020 været i dialog med Børne- og Undervisningsministeriet herom, uden at der er kommet en endelig afklaring af, hvilke regler der gælder under opkrævning for fordringer, der opkræves i medfør af dagtilbudslovens § 93, stk. 4.

Dog har Børne- og Undervisningsministeriet i e-mail af 25. september 2020 anført følgende:

”Da bemyndigelsesbestemmelsen i dagtilbudslovens § 93, stk. 4, ikke er udnyttet, vil en tilbagebetalingsordning skulle følge de almindelige regler om inddrivelse af gæld til det offentlige. Det vil sige, at en afdragsordning kan fastsættes efter reglerne i lovekendtgørelse nr. 29 af 12. januar 2015 om inddrivelse af gæld til det offentlige (gældsinddrivelsesloven).

Uanset at bemyndigelsen i dagtilbudslovens § 93, stk. 4, ikke er udnyttet, kan kommunalbestyrelsen opkræve tilbagebetalingsbeløb for børn i skolealderen efter § 93, stk. 1. Hvorvidt der er pligt til at iværksætte en afdragsordning over for skyldner, hvis denne har betalingsevne, vil følge af de almindelige regler i gældsinddrivelsesloven.”

Endelig har Børne- og Undervisningsministeriet derudover i samme e-mail anført:

”Til Kammeradvokatens orientering kan det endeligt oplyses, at Børne- og Undervisningsministeriet påtænker at udstede en bekendtgørelse, som også dækker § 93, stk. 4, for at skabe parallelitet i reglerne omkring kommunens opkrævning af tilbagebetalingsbeløbet for børn i dagtilbud indtil skolestart og for børn i skolealderen samt større børn og unge i fritidshjem og klubtilbud m.v. Bekendtgørelsen vil i givet fald skulle udstedes efter forhandling med skatteministeren.”

Ovenstående udmelding fra Børne- og Undervisningsministeriet har medført, at der er stillet en del supplerende spørgsmål til ministeriet med henblik på at få afklaret, hvorledes Fordringshaver skal forholde sig til opkrævning af fordringerne, indtil der foreligger en ny bekendtgørelse. Det er imidlertid uafklaret, hvornår Børne- og Undervisningsministeriet tager stilling til hvilke regler, der gælder for fordringerne omfattet af § 93, stk. 4, ligesom det er uafklaret, hvornår Børne- og Undervisningsministeriet forventer at udstede en ny bekendtgørelse.

Som følge af den manglende afklaring af ovenstående har UFST besluttet, at der oprettes en særskilt fordringstype (KFTBBSF) til disse fordringer. For så vidt angår fastsættelse af stamdata for disse fordringer henvises til fordringstypebilaget.

4.4 Særligt vedrørende fordringstypen KFTØFIN

Børne- og Undervisningsministeriet har ved e-mail af 26. august 2019 vurderet, at bortfaldsreglerne i dagtilbudslovens § 93, stk. 2, ligeledes gælder ved tilbagebetaling af økonomisk fripladstilskud efter dagtilbudslovens § 93 a. Herudover har Børne- og Socialministeriet ved e-mail af 12. december 2017 oplyst, at tilbagebetalingsbekendtgørelsen ligeledes finder anvendelse for fordringer, der skal tilbagebetales efter dagtilbudslovens § 93 a. Det antages ikke, at bortfaldsreglerne finder anvendelse på genberegnings- og omberegningskrav, idet Børne- og Undervisningsministeriet ikke specifikt har anført dette.

Særligt vedrørende bortfaldsfristen begyndelsestidspunkt for ydelser, der er udbetalt løbende

Ankestyrelsen har i sin artikel: Når borgeren skal betale penge tilbage til kommunen (<https://ast.dk/beskaeftigelse/artikler/integrationsydelse-uddannelses-og-kontanthjaelp/artikel-nar-borgeren-skal-betale-penge-tilbage-til-kommunen>) bl.a. anført følgende:

”Et krav om tilbagebetaling bortfalder, når der er gået tre år efter, at borgeren ikke længere modtager hjælpen, og kommunen ikke har haft mulighed for at få pengene. Kommunens ret til at få pengene via overskydende skat bortfalder samtidig.

De tre år begynder, når den hjælp, som kravet handler om, stopper. Det gælder både for engangsydelser og løbende ydelser. Ved løbende ydelser begynder tre-årsperioden, når den sidste af de løbende ydelser er udbetalt. Kommunen skal regne med nøjagtige datoer.”

Ankestyrelsen har derudover i e-mail af 26. september 2019 anført:

”Når der er tale om løbende ydelser efter lov om aktiv socialpolitik, bortfalder kravet 3 år efter, at borgeren ikke længere modtager hjælp i henhold til bevillingen. Bortfaldet må efter Ankestyrelsens opfattelse for hele ydelsesperioden beregnes fra ydelsesperiodens ophør.”

Det skal indledningsvist bemærkes, at Ankestyrelsens udtalelser vedrører fordringer omfattet af bortfaldsreglerne i henhold til lov om aktiv socialpolitik (aktivloven). Da lignende bortfaldsregler fremgår af dagtilbudsloven og tilbagebetalingsbekendtgørelsen antages det, at Ankestyrelsens tilkendegivelse finder tilsvarende (analog) anvendelse på fordringstyper omfattet af bortfaldsregler på forretningsområdet ”Daginstitution”.

Det følger ikke direkte af Ankestyrelsens udtalelser, hvad der forstås ved ”ydelsesperiodens ophør” herunder fra hvilket tidspunkt, at bortfaldsfristen skal beregnes.

Det antages, at "ydelsesperiodens ophør" må forstås som sidste dag i ydelsesperioden (datoen for periode slut). Derudover antages det, at Ankestyrelsens udtalelse kan forstås således, at bortfaldsfristen ved løbende ydelser (sammenhængende periode) beregnes fra datoen for periode slut for den "samlede" ydelsesperiode.

Som følge af ovenstående er det i KFTILDA, KFTØFIN og KFTBBSF anført, at bortfaldsfristen skal beregnes fra følgende tidspunkter:

- Ved punkt i tid fordringer (ingen periode) beregnes bortfaldsfristen fra udbetalingstidspunktet.
- Ved periodefordringer (enkeltstående og løbende udbetalinger) beregnes bortfaldsfristen fra datoen for periode slut.

Bortfaldsreglerne, samspillet med forældelsesloven samt bortfaldsfristens begyndelsestidspunkt mv. er beskrevet yderligere i fordringstypebilagene.

4.5 Udfyldelse af 'periode start' og 'periode slut' for "punkt-i-tid"-fordringer

Stamdatafelterne 'periode start' og 'periode slut' anvendes til angivelse af starttidspunkt og sluttidspunkt for en fordring. Følgende fremgår af "*Guide til ny inddrivelsesløsning (PSRM)*":

"For fordringstyper, hvor fordringsperiode er et punkt i tid, [...] skal perioden ikke angives, det kan dog i særlige tilfælde aftales, at perioden angives med samme dato i fra- og til felterne."

Fordringer omfattet af fordringstypen "Gebyr, Daginstitution" (GEDAINS) relaterer sig til én bestemt dag, dvs. der er tale om "punkt-i-tid"-fordringer. Fordringshavers IT-system kan imidlertid, efter det oplyste, ikke understøtte, at fordringer omfattet af disse fordringstyper oversendes til inddrivelse uden en angivelse af perioden.

UFST har derfor besluttet, at både 'periode start' og 'periode slut' for denne fordringstype skal udfyldes med en dato svarende til stiftelsesdatoen.

4.6 Fastsættelse af stiftelsesdato for tilbagebetalingskrav for løbende ydelser

Stamdatafeltet 'stiftelsesdato' anvendes til at anføre datoen for stiftelsestidspunktet, der generelt defineres som tidspunktet for den retsstiftende begivenhed, det vil sige det tidspunkt, hvor fordringen opstår. Gomard, Bernhard: Obligationsret del 1, 5. udg., 2016, Jurist-, og Økonomforbundets Forlag, s. 109, definerer stiftelsestidspunktet således:

"En fordring anses i almindelighed for stiftet, når den eller de retsstiftende kendsgerninger er indtruffet, dvs. når kontrakten er indgået, når skaden er sket eller når berigelsen er indtruffet."

Ankestyrelsen har i forbindelse med besvarelse af en henvendelse vedrørende tilbagebetalingskrav efter lov om aktiv socialpolitik tilkendegivet, at det er Ankestyrelsens umiddelbare opfattelse, at tilbagebetalingskrav stiftes, når betingelserne for at kræve tilbagebetaling er opfyldt, da dette er det tidligste tidspunkt, fordringen kan gøres gældende. Ankestyrelsen har ikke taget stilling til, om der ved løbende udbetalinger er flere stiftelsestidspunkter ved en samlet periode.

Det følger af de nævnte afgørelser, at stiftelsestidspunktet for tilbagebetalingskrav er datoen for udbetalingen, jf. U.1992.967H, U2008.1635H og U. 2002.1464/2 H.D.

Som følge af ovenstående antages det, at fordringen stiftes på udbetalingstidspunktet. Dette indebærer, at hver udbetaling er en selvstændig fordring med eget stiftelsestidspunkt, uanset at bortfaldsfristen for en sammenhængende periode beregnes fra periode slut. Fordringerne må således **ikke** puljes.

Feltet 'stiftelsesdato' skal således udfyldes med udbetalingsdatoen. Udbetalingsdatoen er sammenfaldende med dispositionsdatoen, dvs. datoen hvor pengene er til rådighed for skyldner.

I de tilfælde, hvor tilskuddet ydes i form af en nedsættelse af betalingen, er det aftalt, at feltet stiftelsesdato udfyldes med udstedelsesdatoen på den opkrævning/faktura, hvori tilskuddet indgår.

4.7 Fastsættelse af forfaldsdato ved tilbagebetalingskrav, der er omfattet af bortfaldsregler

Af bekendtgørelse nr. 978 af 11. august 2017 om kommunalbestyrelsens opkrævning af tilbagebetalingskrav efter dagtilbudslovens § 93, stk. 3 (tilbagebetalingsbekendtgørelsen) § 9 fremgår:

”Overholder en skyldner trods påkrav fra fordringshaveren ikke en afdragsordning, anses afdragsordningen for bortfaldet og hele gælden for forfalden. Fordringshaveren træffer afgørelse om, at kravet overdrages til restanceinddrivelsesmyndigheden, jf. lov om inddrivelse af gæld til det offentlige, med henblik på inddrivelse. Inden overdragelsen skal fordringshaveren skriftligt underrette skyldneren om overdragelsen.”

Af bestemmelsen fremgår, at såfremt en skyldner trods påkrav ikke overholder en afdragsordning, anses afdragsordningen for bortfaldet og hele gælden for forfalden.

Det er aftalt, at feltet forfaldsdato skal udfyldes med den dato, der ligger dagen efter betalingsfristen i påkravsskrivelsen. Forfaldsdatoen skal ligge efter stiftelsesdatoen.

Det er de enkelte kommuners ansvar og pligt at vurdere, hvorvidt indholdet af deres skrivelser opfylder betingelserne for at være en påkravsskrivelse. En rykkerskrivelse indeholder ikke en varsel om ophævelse af afdragsordningen, men oplyser alene, at betaling af et afdrag ikke er sket rettidigt.

4.8 “Genberegningskrav, økonomisk fripladstilskud” (KFGEDAI)

Fordringshaverne har ønsket en præcisering af, hvornår fordringstypen “Genberegningskrav, økonomisk fripladstilskud” (KFGEDAI) anvendes.

Børne- og Undervisningsministeriet har om genberegning oplyst følgende: [Økonomisk fripladstilskud | Børne- og Undervisningsministeriet \(uvm.dk\)](#)

”Månedlig genberegning

Kommunen indhenter oplysninger om den del af den enkelte måneds husstandsindkomst, som indberettes til indkomstregisteret. Kommunen foretager i den forbindelse en sammenligning af den del af den foreløbigt opgjorte indkomst, som vedrører indkomster i indkomstregisteret, med de faktiske registrerede indkomstoplysninger i registeret.

Kommunen foretager en genberegning af den konkrete måneds foreløbige fripladstilskud, hvis indkomstsammenligningen viser en afvigelse på mindst 5 trin på fripladsskalaen. Kommunerne skal efter partshøring herefter hurtigst muligt trække for meget tildelt økonomisk fripladstilskud fra eller lægge for lidt tildelt økonomisk fripladstilskud til den førstkommende opkrævning af forældrebetaling for en plads i et dagtilbud.

I de særlige tilfælde, hvor et eventuelt for lidt tildelt økonomisk fripladstilskud skal trækkes fra den førstkommende opkrævning af forældrebetaling, og dette overstiger forældrenes resterende del af betalingen, kan den resterende del af beløbet efterbetales til den eller de forældre, som har retten til tilskuddet.

For forældre i privatinstitutioner vil et eventuelt for lidt eller for meget tildelt fripladstilskud skulle tilbagebetales af eller efterbetales direkte til den eller de forældre, der har retten til tilskuddet. Det samme gør sig gældende i de tilfælde, hvor et barn ikke længere er indskrevet i et dagtilbud, fritidshjem eller klubtilbud m.v.

Hvis genberegningen medfører, at forældrene ikke har fået tildelt økonomisk fripladstilskud i tre sammenhængende måneder som følge af indkomstændringer, der ikke skyldes ændring af husstandssammensætning, skal forældrene søge om økonomisk fripladstilskud på ny. Hvis ansøgningen indgives inden udgangen af den måned, der følger efter den 3. måned, hvor fripladstilskuddet ikke er tildelt, skal fripladstilskuddet tildeles fra starten af denne måned.”

Fordringstypen KFGEDAI omfatter således **kun** fordringer opstået ved månedsvis genberegning af økonomisk fripladstilskud, hvor tilskuddet er ydet til pasning i både private og offentlige tilbud efter dagtilbudsloven og folkeskoleloven. Ved genberegning forstås den månedlige genberegning af det økonomiske fripladstilskud, som foretages ud fra oplysningerne i indkomstregisteret.

Fordringstypen omfatter **ikke** omberegningskrav på fordringer, der opkræves i henhold til dagtilbudslovens § 93 a. Disse fordringer skal oversendes i fordringstypen KFOMDAG. Se nærmere afsnit 4.9.

Genberegningen af det økonomiske fripladstilskud sker efter reglerne i fritids- og klubbekendtgørelsen og dagtilbudsbekendtgørelsen.

Der ses **ikke** at være hjemmel i lovgivningen til at genberegne søskendetilskud, behandlingsmæssigt fripladstilskud og socialpædagogisk fripladstilskud på baggrund af oplysninger fra indkomstregisteret. Da disse tilskud imidlertid beregnes som en procentdel af forældrebetalingen, vil en ændring i forældrebetalingens størrelse indirekte have indflydelse på disse tilskuds størrelse. Det betyder, at hvis forældrebetalingen øges som følge af nye indkomstoplysninger, vil størrelsen på fx et søskendetilskud ligeledes blive øget. I det tilfælde vil beløbet, som udgør forskellen på det oprindelige søskendetilskud og søskendetilskuddet efter øget forældrebetaling, skulle fratrækkes genberegningsskravet, inden fordringen sendes til inddrivelse.

Eksempel:

Oplysninger fra indkomstregistret om, at en borgers indkomst er højere end antaget, medfører en genberegning af den økonomiske friplads, som ændres fra 75% til 50%, hvorved forældrebetalingen øges. Det giver følgende regulering for den pågældende måned:

Før genberegning:

- Månedlig rate: 4.000 kr.

- Økonomisk friplads: -3.000 kr. (75% af 4.000 kr.)
- Forældrebetaling før fradrag af øvrige tilskud: 1.000 kr. (4.000 kr. fratrukket 3.000 kr.)
- Søskendetilskud: -500 kr. (50% af 1.000 kr.)

I alt opkrævet før genberegning: 500 kr. (Månedlig rate på 4.000 kr. fratrukket 3.000 kr. i økonomisk friplads og 500 kr. i søskendetilskud)

Efter genberegning:

- Månedlig rate: 4.000 kr.
- Økonomisk friplads efter genberegning: -2.000 kr. (50% af 4.000 kr.)
- Forældrebetaling før fradrag af øvrige tilskud: 2.000 kr. (4.000 kr. fratrukket 2.000 kr.)
- Søskendetilskud: -1.000 kr. (50% af 2.000 kr.)
- Betaling opkrævet før genberegning: -500 kr.

Beløb som borger opkræves som følge af genberegning: 500 kr. (Månedlig rate på 4.000 kr. fratrukket 2.000 kr. i økonomisk friplads, 1.000 kr. i søskendetilskud og 500 kr. for betaling opkrævet før genberegning)

Genberegningsskravet på 500 kr. for den pågældende måned skal sendes til inddrivelse, som én fordring i fordringstypen "Genberegningsskrav, økonomisk fripladstilskud" (KFGEDAI). Det er ikke tilladt at "pulje" genberegningsskrav for flere måneder og sende dem til inddrivelse som én samlet fordring, da det vil medføre, at stamdata ikke er korrekte.

Fordringstypen "Genberegningsskrav, økonomisk fripladstilskud" (KFGEDAI) anvendes alene i de tilfælde, hvor oplysninger om ændringer i indkomsten fra indkomstregisteret er den udløsende faktor for at foretage en ny beregning og derved ændring af tilskud. Hvis tilskud ændres som følge af, at borgeren har undladt at give oplysninger eller har modtaget tilskud uden at være berettiget hertil, skal tilbagebetalingskrav som følge heraf sendes til inddrivelse i henholdsvis fordringstypen "Tilbagebetaling af tilskud, dagtilbud, børn før skolestart" (KFTILDA) og "Tilbagebetaling af tilskud, dagtilbud, børn i skolealder mv" (KFTBBSF).

4.9 Fordringstype til fordringer som følge af omberegning af tilskud (KFOMDAG)

UFST har besluttet, at fordringer vedrørende omberegning af økonomisk fripladstilskud skal oversendes i særskilt oprettet fordringstype (KFOMDAG). Der er hermed oprettet særskilte fordringstyper til oversendelse af fordringer vedrørende genberegning af økonomisk fripladstilbud (KFGEDAI) og omberegning af økonomisk fripladstilskud (KFOMDAG).

Fordringstypen KFOMDAG omfatter fordringer opstået ved omberegning af økonomisk fripladstilskud, jf. § 34 i dagtilbudsbekendtgørelsen og § 23 i fritids- og klubbekendtgørelsen.

Børne- og Undervisningsministeriet har om omberegning oplyst følgende: [Økonomisk fripladstilskud | Børne- og Undervisningsministeriet \(uvm.dk\)](#)

"Omberegning"

Det er muligt for forældrene at få omberegnet det økonomiske fripladstilskud, når betingelserne er opfyldt, og borgeren for eksempel ikke ønsker at afvente, at indkomstændringerne fremgår af indkomstregisteret.

Hvis månedens husstandsindkomst forventes at falde eller stige udover en udsvingsgrænse på et beløb svarende til fem trin på fripladsskalaen, vil kommunen skulle foretage en ny foreløbig opgørelse af månedens husstandsindkomst og tildele fripladstilskud på baggrund af denne.

En indkomstændring, som ligger inden for udsvingsgrænsen, vil ikke medføre omberegning i løbet af året, men vil i stedet indgå ved den endelige opgørelse af de enkelte måneders husstandsindkomst i forbindelse med den årlige efterregulering.

Kommunen kan ikke omberegne det økonomiske fripladstilskud alene på baggrund af oplysninger fra indkomstregisteret. Oplysningerne fra indkomstregisteret kan derfor som udgangspunkt kun anvendes bagudrettet i forbindelse med genberegningen eller efterreguleringen.

Kommunen kan dog på baggrund af oplysninger fra indkomstregisteret anmode forældrene om yderligere oplysninger med henblik på at fastslå, om fripladstilskuddet skal omberegnes. Der skelnes i reglerne mellem situationer, hvor der sker henholdsvis en nedgang og en forhøjelse af husstandsindkomsten.

Omberegning ved nedgang i husstandsindkomsten

Hvis der i løbet af året sker en nedgang i husstandsindkomsten, som svarer til mindst fem trin på fripladsskalaen, vil fripladstilskuddet kunne omberegnes, når ændringen er indtrådt. Omberegningen kan dog tidligst ske med virkning fra begyndelsen af den måned, der følger efter ansøgerens meddelelse til kommunen.

Det samme gør sig gældende, hvis der i løbet af året sker en forøgelse i antallet af børn i husstanden under 18 år, eller modtageren får status som enlig forsøger.

Omberegning ved forhøjelse i husstandsindkomsten

Hvis der i løbet af året sker en forhøjelse af husstandsindkomsten, som svarer til mindst fem trin på fripladsskalaen, skal det økonomiske fripladstilskud omberegnes med virkning fra begyndelsen af den måned, der følger nærmest efter ændringens indtræden.

Det samme gør sig gældende, hvis der i løbet af året sker en mindskelse af antallet af børn i husstanden under 18 år, eller modtageren ikke længere har status som enlig forsøger.”

Fordringstypen omfatter **ikke** månedsvis genberegning af økonomisk fripladstilskud, der foretages ud fra oplysningerne i indkomstregisteret. Disse fordringer skal oversendes i fordringstypen KFGEDAI, jf. afsnit 4.8.

4.10 Fordringstype til gebyrer med modregningsret i børne- og familiedelen.

Der er oprettet en særskilt fordringstype "Gebyr, Daginstitution (GEDAINS)", som er omfattet af modregningsadgangen i lovbekendtgørelse nr. 609 af 3. juni 2016 om en børne- og ungeydelse § 11, stk. 2. Modregningsadgangen omfatter Fordringshavers opkrævningsgebyrer, når disse relaterer sig til fordringer, der er omfattet af modregningsadgangen.

Fordringstyperne på forretningsområdet "Daginstitution" er på nær fordringstypen "Klub og anden fritid efter ungdomsskoleloven" (KLFRUNG) omfattet af modregningsadgangen i børne- og ungeydelsen. Det betyder, at gebyrfordringer skal oversendes i fordringstypen GEDAINS,

medmindre der er tale om gebyrer af fordringer omfattet af fordringstypen KLFRUNG. Gebyrfordringer omfattet af fordringstypen KLFRUNG skal oversendes i fordringstypen "Kommunale gebyrer – erindringsskrivelser" (GEOPERI). Fordringstyperne GEDAINS erstatter således den tidligere anvendte fordringstype GEDAGIN.

4.11 Fordringstype til renter REOPDAG (overført til andet forretningsområde)

Der vil blive oprettet en særskilt fordringstype "Rente, Opkrævning Daginstitution" (REOPDAG) til rentekrav, som er omfattet af modregningsadgangen i børne- og ungeydelsen. Grundet udestående afklaringer vedrørende bl.a. rentefordringernes periode, er fordringstypen overført til forretningsområdet omfattende de kommunale rente- og gebyrer. Fordringstypen vil blive færdiggjort i forbindelse med dette forretningsområde.

4.12 Skyldner skal angives med CPR-nummer

I SKATs juridiske vejledning 2020-1 er nærmere beskrevet, hvem der i hvilke situationer hæfter for betaling af dagsinstitutionskrav (<https://skat.dk/skat.aspx?oid=2085329&chk=216701>)

Af SKATs juridiske vejledning fremgår, at det er barnets forældre (begge eller kun den ene), der hæfter for betalingen.

Som følge af ovenstående er det forældrenes/forælderens CPR-nr., der skal angives som identifikation af skyldner, uanset at der måtte foreligge en anden aftale om betaling. Som følge heraf er indgangsfiltret for fordringstyperne på forretningsområdet "Daginstitution" opsat således, at fordringen afvises, såfremt stamdatafeltet for skyldner udfyldes med et CVR/SE-nummer.

Fordringshaver har oplyst, at der kan forekomme tilfælde, hvor fordringer vil være registreret på CVR-/SE-nr., eksempelvis hvor arbejdsgiver betaler på vegne af deres ansatte. Selv om det er tilfældet, er det forældrenes/forælderens CPR-nr., der skal angives som identifikation af skyldner ved oversendelse af en fordring til inddrivelse

Hvis skyldner ikke har et CPR-nr., skal Fordringshaver rette henvendelse til Gældsstyrelsen med anmodning om et AKR-nr. Fordringshaver skal i disse tilfælde angive dette AKR-nr. i forbindelse med oversendelse af fordringen til inddrivelse hos Gældsstyrelsen.

4.13 Bortfaldsregler for fordringer fra før 1. juni 2018 for udvalgte fordringstyper

Dagtilbudslovens § 93, stk. 2 først trådte i kraft den 1. juni 2018, og der har derfor været tvivl om, hvorvidt bortfaldsreglerne, inden indførelsen af dagtilbudslovens § 93, stk. 2, gjaldt for fordringer under inddrivelse hos Gældsstyrelsen for følgende fordringstyper:

- "Tilbagebetaling af tilskud efter dagtilbudslovens § 93" (KFTILDA)
- "Tilbagebetaling, Øko. fripladstilskud, indtægtsregulering" (KFTØFIN)

UFST har derfor stillet følgende spørgsmål pr. mail til Børne- og Undervisningsministeriets Departement:

"Finder bortfaldsreglerne for en fordring opstået før 1. juni 2018 anvendelse, efter at kravet er oversendt til inddrivelse i Gældsstyrelsen?"

I Mail af 25. september 2020 har Børne- og Undervisningsministeriets Departement svaret følgende til spørgsmålet:

”Vi forstår dit spørgsmål således, at der er tvivl om, hvorvidt reglerne i dagtilbudslovens § 93, stk. 2, 2. og 3. pkt., finder anvendelse for fordringer opstået før den 1. juni 2018, efter at kravet er sendt til inddrivelse, da § 93, stk. 2, 2. og 3. pkt., først trådte i kraft den 1. juni 2018.

Dagtilbudslovens § 93, stk. 2, 2. og 3. pkt., blev indført med lov nr. 551 af 29. maj 2018. Af forarbejderne til loven følger det, at indførelsen af § 93, stk. 2, 2. og 3. pkt., var udtryk for en lovfæstelse af gældende ret, idet SKAT i Den juridiske vejledning 2018-1, afsnit G. A. 3.2.2.1.1., havde lagt samme retsstilling til grund for inddrivelsen af disse tilbagebetalingsbeløb.

Da dagtilbudslovens § 93, stk. 2, 2. og 3. pkt., således var udtryk for gældende praksis allerede før indførelsen af lov nr. 551 af 29. maj 2018, ville denne praksis også uden lovændringen gælde for fordringer opstået før lovens ikrafttræden den 1. juni 2018.

Reglerne i dagtilbudslovens § 93, stk. 2, 2. og 3. pkt., er derfor gældende for fordringer opstået før 1. juni 2018, efter at kravet er sendt til inddrivelse.”

Bortfaldsreglerne er således også gældende for fordringer fra før 1. juni 2018.

